

# KAIP AUGINTI ANGELUS



ILIUSTRAVO GRĄŻYNA RIGALL

GRZEGORZ  
KASDEPKE





KAIP AUGINTI  
ANGELUS

Versta iš:  
Grzegorz Kasdepke  
PORADNIK HODOWCY ANIOŁÓW  
*ADAMADA (Gdańskie Wydawnictwo*  
*Oświatowe)*, Gdanskas, Lenkija, 2018

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

© Tekstas, Grzegorz Kasdepke

© Iliustracijos, Grażyna Rigall

© *ADAMADA (Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe)*,

Gdańsk (Polska) 2018 *Poradnik hodowcy aniołów*

Išleista susitarus su *ADAMADA (Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe)*,

Gdanskas, Lenkija.

Visos teisės saugomos.

© Vertimas į lietuvių kalbą, Kazys Uscila, 2020

© Leidykla „Nieko rimto“, 2020

ISBN 978-609-441-677-4

GRZEGORZ KASDEPKE

# KAIP AUGINTI ANGELUS



Iliustravo Gražyna Rigall

Iš lenkų kalbos vertė Kazys Uscila



Vilnius  
2020



No 1. semen



No 2.  
Aphidoidea



No 3. radix

Angelus auginti pradėdame nuo tinkamos vietos parinkimo. Tarkime, kad tai Chomičuvka Varšuvoje. Tarp Konrado gatvės ir žole apžėlusio aerodromo išliko sodininkų sklypelių, kur stovi sukrypę nameliai, prie jų auga gėlės ir pomidorai, o tarp gėlių ir pomidorų triūšia senyvi žmonės. Jeigu kuris iš jų pakeltų akis nuo laistytuvo į dangų, be abejo, išvystų aukštai ratus sukančias sparnuotas būtybes. Bet sodininkai paprastai užsiėmę tuo, kas yra žemai, o ne tuo, kas aukštai. Jeigu pažvelgia aukščiau vaismedžių viršūnių, tai tik tam, kad pastebėtų atplaukiančius lietaus debesis. Žinoma, jeigu leidžia regėjimas. Kai kurie sklypelių savininkai būna landūs, bet daugeliui būdingas labai geras bruožas – svetimi reikalai jiems nerūpi. Nori vietoj salotų sėti ridikėlius? Prašau, sėk. Nori auginti angelus vietoje balandžių? Tavo reikalas. Svarbu, kad neperžengtum savo sklypo ribų ir kad tavo angelai kur papuola nebarstytų plunksnų. Sklypų savininkai mėgsta ramybę, o ramybė yra tai, ko reikia kiekvienam augintojui. Kaip tik todėl sklypai šalia aerodromo yra ideali vieta įrengti voljerą ir angelidę.



No 4. flos



No 5. fructus



No 6. fructus



No 7. folium





## Kas yra voljeras ir angelidė, aptarsime kitoje vadovo dalyje. Dabar supažindinsime su Marta.

Martai vienuolika metų. Ji kartu su tėvais, teta Irena ir ketverių metų broliu Rysiumi gyvena blokinio namo, esančio prie pat Konrado gatvės, paskutiniame aukšte. Kas rytą prieš keliaudama į mokyklą ji išeina į balkoną pasižiūrėti, koks oras. Jeigu šalta, sako „brrr...“ ir greitai šmurkšteli atgal į kambarį. Jeigu šilta, sustingsta prie balkono turėklų įsmeigdama žvilgsnį kažkur toli toli. Aerodromas plyti kaip banguojantis žalias ežeras. Jame leidžiasi maži lėktuvėliai ir sklandytuvai, motorinės skraidyklės ir parašiutininkai, o kartais net malūnsparnis su raudonu kryžiumi ant šono. Už aerodromo susigrūdę Bemovo kvartalo blokiniai namai, dešinėje matyti sąvartynas, o kairėje horizonte – miesto centro daugiaaukščiai. Apačioje, keliais aukštais žemiau, vienos ant kitų urzgia spūstyje įstrigusios mašinos. Ir tik sodininkų sklypeliai atrodo tylūs ir ramūs.





Martai jų truputį gaila. Tėtis sakė, kad sklypelius netrukus iškels. Jau dabar jie atrodo taip, lyg juos būtų apkramtęs didžiulis rajūnas. Kąsnį iš vienos pusės, kąsnį – iš kitos, ir sklypelių teritorija vis labiau mažėja. Ten, kur kadaise stiebėsi svogūnų laiškėliai, šiandien stovi degalinė. Martos tėtis sako, kad Varšuva yra labai édrus miestas – bematant surija kiekvieną neužstatytos erdvės plotelį. O jis žino, ką kalba, nes dirba įstaigoje, kuri parduoda žmonėms butus. Tik gaila, kad niekada nepardavė nė vieno sau – tada nereikėtų gyventi pas tetą Ireną.

– Pavėluosi į mokyklą! – šaukia mama.

Marta praveria lūpas, ketindama atsakyti, kad nepavėluos, nes iki mokyklos vos keli žingsniai, bet nepajėgia išlemti nė žodžio. Ji sustingsta žvelgdama į vieno sklypo savininko altanos stogą. Net sumirksi, netikėdama savo akimis. Ant stogo stovi pagyvenęs vyriškis. Net iš tokio atstumo matyti saulėje žvilgantys žili plaukai. Jis abiem rankomis laiko didelę kreivą lazda, kurios viršuje plazda raudona skepeta. Tuoju pradės ja mojuoti, pakels skrydžiui ant medžių tupinčius angelus. Marta grįžteli, norėdama įsitikinti, ar mama tai mato, bet ji ruošia sumuštinį į mokyklą ir net neketina spoksoti pro langą. Marta vėl žiūri į sodų pusę. Visas angelų pulkelis jau suka ratą po debesimis – vis aukščiau ir aukščiau, galiausiai pakyla taip aukštai, kad juos gali supainioti su paukščiais. Pagyvenęs ponas dabar stovi pasirėmęs lazda, atkraginęs aukštyn galvą. Delnu nuo saulės dengia akis.

– Marta, kiek turiu kartoti, kad ruoštumėisi? – pasigirsta irzlus mamos balsas.

Mergaitė norėtų viską papasakoti, paaiškinti, bet mama piktai sučiaupia lūpas ir dabar atrodo labiau pavargusi negu paprastai. Ji Martos nesiklausys. Bent jau atidžiai. Daugių daugiausia burbtelės „aha“ arba „taip, taip“ ir lieps Martai rengtis. Verčiau nieko nekalbės. Tėtis jau seniai išėjo į darbą – kol rytmečio spūstyse nuvažiuos iki tolimojo Mokotuvo kvartalo, praeis ištisa valanda. Tad ir jam apie angelus negali papasakoti. Teta Irena kadaise Martos klausydavosi, bet, kai gimė Rysius, klausosi tik jo. Marta jau didelė, nes yra vienuolikos metų, ir nekalba tokių juokingų dalykų, kaip jos mažasis broliukas.

– Tai bent! – kikena teta Irena, vilkdama Rysiui striukę. – Jis pasakė, kad užaugęs ves mane.

– Ir sės į kalėjimą, – įsiterpia Marta.

– Netiesa! – plyšauja Rysius. – Nesėsiu! Tiesa, kad nesėsiu?! – su nerimu žvelgia į tetą Ireną.

– Aišku, kad ne, – ramina jį teta Irena. Paskui pažvelgia į Martą ir jos akys ima svaidyti žaibus. – Kodėl kalbi jam tokias kvailystes?!

– Nes anksčiau Rysius žadėjo vesti mamą, – gūžteli pečiais Marta. – O dviejų žmonių turėti negalima.

– Rysius tikriausiai pakeitė nuomonę, – teisina jį teta Irena. – Taip, brangusis?

– Taip, – nušvinta Rysius. O paskui ji staiga apima baimė, kad mama viską nugirdo, todėl sutrikęs pažvelgia į virtuvės pusę. Bet mama nė nesiklauso. Nors ir pavargusi, sučiaupusi lūpas ji atkakliai šveičia keptuvę.

Martos mama pavargusi kiekvieną dieną, net nuo pat ryto, vos nubudusi. Ji kas kelias minutes nusiima akinius ir trina akių vokus. Gal naktimis jai sapnuojasi kas nors baisaus? Ji liesa ir šiek tiek gunktelėjusi, nors Marta kartais mato ją tiesią. Dar daugiau – net besijuokiančią! Tėtis tokios mamos nemėgsta, vengia jos žvilgsnio, traukiasi jai iš kelio, eina su Rysiumi į žaidimų aikštelę arba su laikraščiu užsidaro miegamajame. Kartais įsismaginusi mama ištisas valandas plepa telefonu. O paskui staiga ima glausti prie savęs Martą ir sako, kad ją labai myli. Arba nusprendžia, kad jiedvi eis į kiną, vienos, tik moterys, be jokių vyrų, vyrų nereikia! Tada Marta skubiai rengiasi, nes žino, kad mamos smagumas bet kurią akimirką gali išgaruoti, o tada, užuot ėjusi į kiną, turės tvarkytis kambarį. Bet jeigu joms pavyksta laiku nubėgti iki kino teatro, pramoga išties būna puiki – mama perka ne tik bilietus, bet ir skrudintų kukurūzų bei ko nors atsigerti, o po filmo dar pasiūlo Martai pažaisti biliardą arba stalo ledo ritulį, arba kokiais lošimų automatais. Na, nebent būna labai vėlu ir Marta negali sutramdyti žiovulio. Tada jos grįžta namo pėsčiomis ir pasitaiko, kad mama uždainuoja. Kartais tyliau, kartais

garsiau, o kartais ir labai garsiai. Mamą labai juokina, kad Marta ją tildo. O mergaitei tiesiog nepatinka, kad pakeliui sutinkami praeiviai žvilgčioja į jas. Ir kabinėjasi girtuokliai. Gerai, kad Martos draugai ir draugės tokiu metu dažniausiai jau miega.

Angelidė turi būti erdvi, šviesi, jėjimu nukreipta į rytus  
arba pietryčius. Geriausia pastatyti medinę – mūrinės  
angelidės būna pernelyg drėgnos, o drėgmė žalinga  
angelų sparnams. Drėgnos – ar veikiau šlapios –  
plunksnos netenka lengvumo.

Paprastiau tariant, angelas šlapiais sparnais neskris.  
Be to, šlapiose plunksnose gali prisiveisti parazitų,  
o jie, kaip žinoma, pavojingi,  
nes padeda platinti daugybę ligų.



No 1. *Lithobius rigallus*

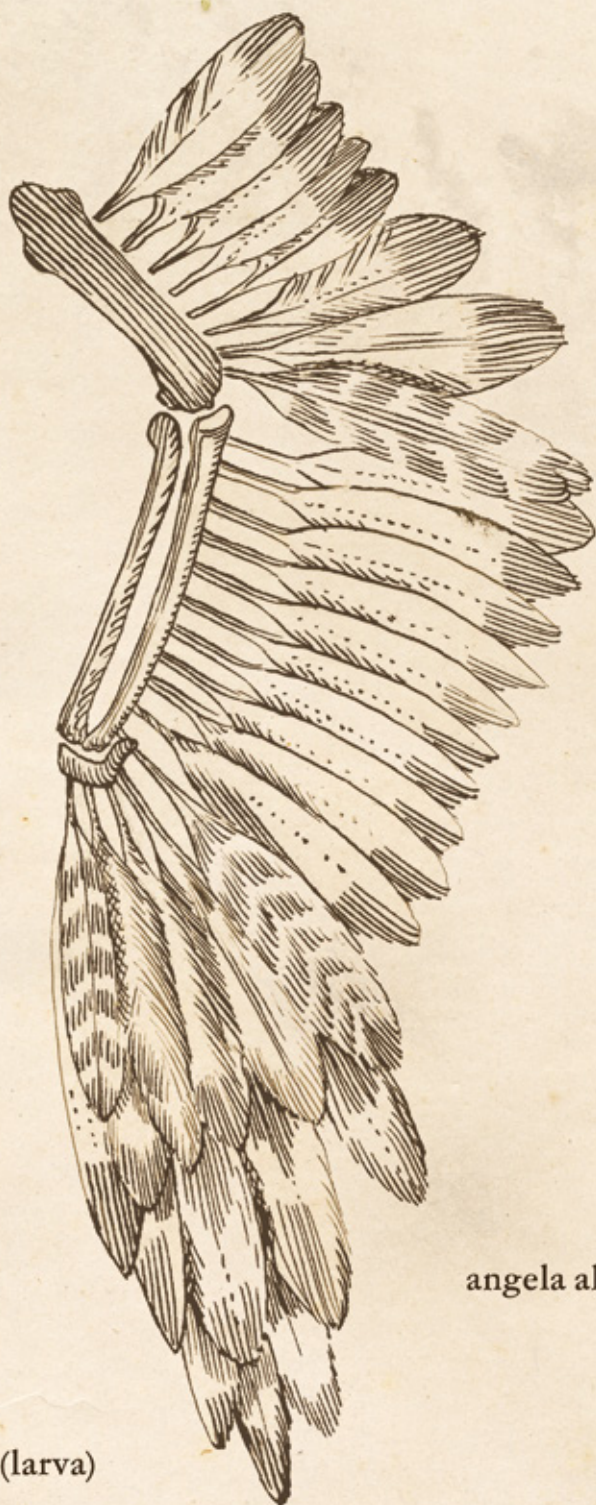
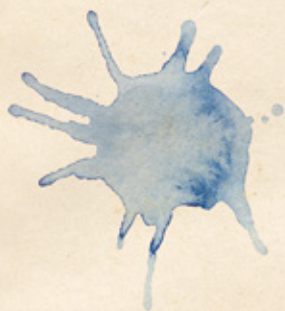


No 2. *Araniella kasdebia*



No 3. *Ephemera sophia*

aqua



angela ala

No 4. Musca hyacintha (larva)


Jei Martai kas pasiūlytų išpildyti vieną norą, ji turbūt nežinotų nė nuo ko pradėti. Būtų gerai, jei šeima nesipyktų, tėtis rastų darbą, brolis nezirstų, teta nepriekaištautų, o mama nešauktų. Bet norai savaime nesipildo, tad Marta stengiasi kuo daugiau laiko leisti lauke. Vieną dieną virš kaimynų stojų ji pastebi plasnį angelus ir nusprendžia išsiaiškinti viską apie šias sparnuotas būtybes.

Lenkų rašytojas ir dramaturgas Grzegorz Kasdepke (g. 1972 m.) rašo ir vaikams, ir suaugusiesiems. Jo vaikams skirtus kūrinius įdomu skaityti ir tiems, kurie jau seniai užaugo. Knygą „Kaip auginti angelus“ iliustravo talentinga lenkų dailininkė Grażyna Rigall, skaitytojams jau pažįstama iš knygos „Paikas Funius“.



Redaktorė Ingrida Daračienė  
Korektorius Vainius Bakas  
Maketavo Miglė Dilytė  
Tiražas 2000 egz.  
Išleido leidykla „Niekorimto“  
Dūmų g. 3A, LT-11119 Vilnius  
[www.niekorimto.lt](http://www.niekorimto.lt)  
Spausdino UAB BALTO print  
Utenos g. 41A, LT-08217 Vilnius





– *O tie angelai?*  
– *Esu jų augintojas, – aiškina*  
*ponas Bogdanas. – Globėjas. Pasirink žodį,*  
*kuris tau labiau patinka.*  
– *Cražiau skamba „globėjas“, – murma Marta.*

Į mokyklą Marta nuskuba per penkias minutes, o štai pareiti užtrunka mažiausiai pusvalandį. Teta Irena niekaip negali to suprasti – juk toks pats atstumas. Bet Martai smagu po pamokų išvaikščioti visus takelius ir apžiūrėti visus katus bei kaimynų stogus. O ir grįžti namo ten, kur barasi tėvai ir zyzia mažasis broliukas, ne taip labai norisi. Vieną dieną Marta pastebi kai ką ypatingo. Gal jai tik pasirodė, kad virš stogų skraido tikrų tikriausi angelai?

Ši knyga – ne tik istorija apie Martą, bet ir įspūdingas angelų auginimo vadovas. Na, jei kartais irgi nuspręstumėte tapti šių nuostabių būtybių globėju.



[www.niekorimto.lt](http://www.niekorimto.lt)

*Užsuk, net jei tu ir ne vaikas*



ISBN 978-609-441-677-4



9 786094 416774